

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
amsterdam.nl/TAC

Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC)

Retouradres: Postbus 2758, 1000 CT Amsterdam

B&W - voor deze het dagelijks bestuur van de
bestuurscommissie Noord
t.a.v. de heer T. van Essen
Postbus 37608
1030 BB Amsterdam

Datum 2 mei 2022

Behandeld door Dhr. F. Bakkum
Telefoon 020 – 255 15 41 / 15 43
secretariaatTAC@amsterdam.nl

Onderwerp TAC-preadvies vergroten agrarisch bouwvlak Nieuwe Gouw 94

Geachte heer Van Essen,

Op 25 februari 2022 heeft u in het kader van de voorbereiding aanvraag omgevingsvergunning een preadvies gevraagd voor de uitbreiding van een agrarisch bouwvlak aan de Nieuwe Gouw 94 te Amsterdam Noord. Aangezien het hier gaat om een initiatief in de Hoofdgroenstructuur, is een advies van de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) vereist. Dit advies vormt een noodzakelijk onderdeel van de toetsing aan de uitgangspunten van de Structuurvisie door B&W. De TAC is gehouden haar adviezen te baseren op de richtlijnen die zijn vastgelegd in het instrumentarium voor de Hoofdgroenstructuur van de 'Structuurvisie Amsterdam 2040 - Economisch sterk en duurzaam'. Als primair toetsingskader geldt de Beleidsvisie en toetskader stadsrandpolder Waterland van 19 september 2012.

In een eerder stadium heeft de TAC geadviseerd over het bestemmingsplan Landelijk Noord, als laatste op 3 juli 2013.

Beleidskader

Primair dient de aanvraag getoetst te worden aan de Beleidsvisie stadsrandpolder Waterland (19 september 2012) waar voorwaarden voor de vergroting, verplaatsing, nieuwe vestiging en beëindiging van agrarische bedrijven zijn opgenomen. Over uitbreiding van een agrarisch bouwvlak zegt de beleidsvisie:

De oppervlakte van de bouwkel mag maximaal 1,5 hectare zijn, met de mogelijkheid om die met toestemming van de provincie te laten groeien tot 2 hectare.

Verder over het gebruik van het agrarisch bouwvlak:

- Erfinrichtingsplan, waaruit de positionering van de bebouwde elementen en de erfbeplanting zijn opgenomen. Hierin dient onder andere naar voren te komen in hoeverre de transparantie van de beplanting is aangepast op de transparantie van de gebouwen.
- Een verharde ruwvoeropslag dient binnen de bouwkvak te worden gesitueerd.
- Het agrarische bouwvlak mag maximaal bebouwd worden.
- Per agrarisch bouwvlak/ bedrijf mag maximaal 1 bedrijfswoning worden gerealiseerd.

Het plangebied valt volgens de Structuurvisie Amsterdam 2040 onder het groentype 'stadsrandpolder'. Bij de toetsing op inpasbaarheid worden de volgende voor dit groentype geldende richtlijnen gehanteerd:

Stadsrandpolder	
Gebruik, gewenste beleving	Landschapsbeleving en agrarisch gebruik staan centraal. Voor recreanten is routegebonden recreatie van belang. Beleven van de openheid en het historische landschap.
Gewenste zonering	Niet van toepassing.
Type beheer	Agrarisch natuurbeheer (bij voorkeur).
Ontsluiting	Kavels zijn particulier eigendom en dus niet ontsloten. In overleg kunnen natuuropaden worden uitgezet. Buiten de kavels ontsluiten voor wandelaars, fietsers, kanovaarders en schaatser, en beperkt voor de auto (autoluw).
Bezoekersdruk	Hoog.
Voorbeelden	Waterland, Amstelland, Tuinen van West.
Beleidsintentie	Stimuleren van stadslandbouw en zorgboerderijen (in bestaande bouw). Stimuleren van natuureducatie. Tegengaan verrommeling door voorkomen van uitplaatsing van NIMBY-functies (NIMBY: not in my backyard). Bij Waterland en Amstelland is het behoud van het cultuurhistorisch karakter uitgangspunt. De openheid van het gebied mag niet aangetast worden. Overnachtingsmogelijkheden alleen kleinschalig in bestaande bouw.
Inpasbare voorzieningen	Kleinschalige recreatieve voorzieningen: observatiepunten, informatieborden, routing (land, water), kano- en roeibootcentra, informatiecentrum, picknicktafels, bankjes. Kleinschalige horeca, gericht op passerende recreanten. Geen leisure of andere recreatieve voorzieningen met een verkeersaantrekkende werking (auto). Nieuwe voorzieningen moeten aansluiten bij het recreatieve profiel van het gebied en dit versterken. Nieuwe voorzieningen mogen niet concurreren met soortgelijke voorzieningen in de nabije omgeving.

Het plan

Op 14 juli 2021 is een conceptaanvraag omgevingsvergunning ingediend voor het vergroten van het agrarische bouwvlak van de melkveehouderij aan de Nieuwe Gouw 94. Deze aanvraag is gedaan omdat het huidige bouwvlak te weinig ruimte biedt voor voeropslag. Het verzoek is het bouwvlak aan de achterzijde te vergroten tot een totale omvang van 2 hectare. Het bedrijf heeft een vergunde veestapel van 175 stuks melkvee en 120 stuks jongvee en beheert in totaal 103 hectare aan grasland. Dit brengt een behoefte aan ruwvoeropslag met zich mee die niet binnen het huidige, agrarische bouwperceel opgelost kan worden. In de huidige situatie zijn er twee sleuven (buiten het agrarisch bouwvlak), in de nieuwe situatie zullen er zes sleuven liggen (binnen het agrarisch bouwvlak). Bij de berekening van de behoefte aan ruwvoeropslag is rekening gehouden met het gegeven dat het melkrundvee in de wei loopt. Het aandeel vers gras in het rantsoen van het melkrundvee ligt op ± 200.000 kg droge stof per jaar. Hiermee komt de behoefte aan ruwvoer uit op 963.438 kg droge stof per jaar.

De locatie heeft de bestemming Agrarisch met waarden – Veenweidegebied in bestemmingsplan Landelijk Noord. Daarbij is een bouwvlak aangegeven van circa 1,4 hectare. Dat zou in de nieuwe situatie moeten groeien naar 2 hectare. Het bestemmingsplan bevat daarvoor een wijzigingsbevoegdheid. Randvoorwaarde volgens beleidsvisie en bestemmingsplan, voor vergrotingen tussen 1,5 en 2 hectare, is dat de instemming van de provincie nodig is. Inmiddels is het provinciale beleid zo gewijzigd dat die 2 hectare het huidige 'standaardmaximum' is voor een agrarisch bouwperceel in het buitengebied. De benodigde instemming is dus al generiek gegeven.

Voor de uitbreiding van het agrarisch bouwvlak is een erfinrichtingsontwerp gemaakt. In de huidige situatie staan aan de zuidzijde een aantal essen aan de sloot. De essen zijn gezond, maar op dit moment is gebruik van de soort Es in verband met de takkensterfziekte niet aan te raden. Ook is een rij knotwilgen beter passend in dit type landschap. De bomen hoeven niet te worden gekapt, maar indien de rij nog meer gaten gaat vertonen, kan het best gekozen worden voor een vervanging door knotwilg (20 stuks). Wel kan de boomrij al eerder aangevuld worden door vijftien stuks knotwilg. Omdat het toepassen van knotwilgen aan de achterzijde niet karakteristiek is, de rij zou immers haaks op het slootpatroon komen te staan, blijft het aan deze westelijke erfzijde bij bosplantsoen. Deze begroeiing zal de sleufsilos aan het oog onttrekken en daarmee zorgen voor landschappelijke inpassing. De begroeiing bestaat uit twee rijen beplanting van gemengde inheemse soorten. De begroeiing zal elke vier jaar worden afgezet aan de grond. Hiermee wordt voorkomen dat struiken uitgroeien tot bomen, wat niet passend is in het landschap. Verder worden geen struweelhagen, singels oftewel bosplantsoen meer toegepast. De noordelijke erfrand krijgt een beplanting van knotwilgen met een onderbegroeiing van alleen gras. Dit sluit aan op de bestaande knotwilgen die ook in een rij langs de sloot staan en vormen zo een ensemble. Het totale inrichtingsplan sluit aan bij de karakterisering uit het Handboek Ontwerp uw eigen erf.

Advies

Op grond van de door u verstrekte informatie (oplegnotitie TAC 25 februari 2022, memo 14-6-2021 onderbouwing uitgangspunten/randvoorwaarden, memo 29-4-2021 onderbouwing vergroting opslagcapaciteit ruwvoer, tekening landschappelijke inpassing februari 2022, toelichting landschappelijke inpassing Nieuwe Gouw 94 februari 2022) constateert de TAC dat de uitbreiding van het agrarisch bouwvlak onder voorwaarden inpasbaar is in de Hoofdgroenstructuur.

Zonder er in dit stadium verder een waardeoordeel aan te koppelen, is de vraag om uitbreiding opmerkelijk gezien de landelijke ontwikkelingen en discussies over de toekomst van agrarisch Nederland. Zeker in kwetsbare landschappen als het veenweidegebied is er sprake van een meervoudige opgaven die vragen om zorgvuldige afwegingen van op de toekomst gerichte ontwikkelingen. De behoeften van het bedrijf zijn goed onderbouwd, en er is geen sprake van uitbreiding van de veestapel. Het roept bij ons wel de vraag op, op welke wijze de huidige bedrijfsvoering is georganiseerd, aangezien er nu bij dezelfde bedrijfsomvang slechts twee sleuven aanwezig zijn en er straks vier bijkomen. Staat het vee voortaan het hele jaar grotendeels op stal? Daarom vragen we u kritisch te zijn op de aangeleverde berekeningen en de rol die de beweiding daarin speelt. Het vraagt ook om een eigen standpunt van het stadsdeel wat een wenselijk uitgangspunt zou zijn voor beweiding in Landelijk Noord, iets wat in de beleidsvisie niet aan de orde komt, maar in de huidige context wel nodig is. Sowieso is een algehele actualisatie van de beleidsvisie relevant, waarin ook de uitbreiding van agrarisch bouwvlakken aan de orde komt. De provincie staat weliswaar een uitbreiding generiek tot 2 hectare toe, maar uitbreidingen van agrarische bouwvlakken boven anderhalf hectare worden landelijk steeds vaker tegengehouden vanwege de stikstofproblematiek. Uitbreiding van de veestapel is immers vrijwel onmogelijk geworden. Waarom zou je dan nog een groter bouwvlak toestaan? Zeker in het veenweidegebied is een actuele visie op de wenselijkheid van groei van agrarische bedrijven in het kader van de meervoudige opgaven in het landelijk gebied onontbeerlijk.

Een punt van zorg ten aanzien van het grondgebruik nabij de boerderij koppelen we als voorwaarde bij dit advies. Het betreft de vrees voor lokale maisteelt voor ruwvoer, omdat daarvoor een sleuf is gereserveerd. Wij vernamen tijdens het overleg dat de maïs van elders zal worden aangevoerd, maar zien ondertussen wel dat maisteelt landelijk in de veenweiden nog steeds toeneemt. Wellicht ten overvloede wijzen we er daarom op dat deze teelt hier volstrekt ongewenst is door de uiterst negatieve gevolgen ervan voor landschap, natuur en water. Scheuren van het grasland en daarna het jaarlijks ploegen versnellen het vergaan van het veen en leiden tot verdere bodemdaling en ermee gepaard gaande extra CO₂-uitstoot.

Een tweede punt van zorg is verdere uitbreiding van bebouwing, die op het uitgebreide bouwvlak mogelijk wordt gemaakt. Toename van bebouwing tast het weidevogelleefgebied, en ook de openheid van het landschap en het cultuurhistorisch karakter van het landschap aan. Omdat ruwvoeropslag buiten het agrarisch bouwvlak door het bestemmingsplan wordt uitgesloten, is deze uitbreiding noodzakelijk. Genoemde zorgpunten vragen om het uitsluiten van de 'massievere' bouw mogelijkheden op de uitbreiding mogelijkheden en een toelichting op de wijze waarop dit zal plaatsvinden richting definitieve aanvraag.

Tenslotte vragen we aandacht voor de beplanting in het erfinrichtingsplan. De redenering bij de soortkeuze is voor ons onnavolgbaar, een potentieel risico wordt hiervoor als belangrijkste argument gebruikt. De TAC heeft geen toetscriteria voor de soortkeuze maar hecht wel aan een overtuigende onderbouwing bij het ontwerp.

Graag worden we binnen een termijn van drie maanden geïnformeerd hoe met de gestelde voorwaarden in dit advies zal worden omgegaan.

Hoogachtend,

Dr. M.C. van Schendelen

Voorzitter
Technische Adviescommissie
Hoofdgroenstructuur

Drs. ing. N. Bosch

Secretaris TAC